

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ (12.09.2023)

**Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի
վերաբերյալ**

**2023 թվականի սեպտեմբերի 12-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին
մասնակցում էին**

**ՀՀ ԿԲ նախագահ Մ. Գալստյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի
տեղակալներ Ա. Նուրբեկյանը և Հ. Խաչատրյանը, խորհրդի
անդամներ Հ. Ղահրամանյանը, Դ. Նահապետյանը,
Ա. Մանուկյանը, Լ. Սահակյանը, Ն. Ղազարյանը**

Խորհրդի նիստը սկսվեց սեպտեմբերի 12-ի դրությամբ
Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին
գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային,
ֆինանսական և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

Ներկայացվեցին արտաքին հատվածի ընթացիկ
զարգացումները: Արձանագրվեց, որ 2023 թ. երրորդ եռամսյակում
համաշխարհային և ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրներում
պահպանվում է ցածր տնտեսական ակտիվություն, ինչպես նաև
էականորեն ավելացել են դրա նվազման ռիսկերը: Տնտեսության
նման զարգացումների և իրականացվող զսպող դրամավարկային
քաղաքականության պայմաններում համաշխարհային
տնտեսությունում գնաճային միջավայրը շարունակել է զգալիորեն
մեղմվել: Դա արտահայտվել է նաև միջազգային
ապրանքահումքային շուկաներում գնանկումային որոշակի
դրսևորումներով, ինչի արդյունքում առաջիկայում գները
կպահպանվեն ցածր մակարդակներում: Այդուհանդերձ,
պայմանավորված աշխատաշուկայից ածանցվող գնաճային
ճնշումների և պահպանվող բարձր պահանջարկի ազդեցությամբ,
«կոշտ» գներով աչքի ընկնող ապրանքների և ծառայությունների
գները դեռևս մնում են բարձր: Այս իրավիճակում ՀՀ հիմնական
գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում
կշարունակեն վարել հարաբերական զսպող դրամավարկային
քաղաքականություն: Գնահատվում է, որ ֆինանսական խիստ
պայմանների ներքո պահանջարկի և գնաճի աստիճանական
թուլացման արդյունքում արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության
վրա գնանկումային ազդեցությունները կպահպանվեն:

Խորհուրդը քննարկեց ՀՀ տնտեսության ընթացիկ զարգացումները, արձանագրվեց, որ 2023 թ. երրորդ եռամսյակում տնտեսական ակտիվության աճի տեմպը որոշ չափով դանդաղել է, այնուամենայնիվ, դեռևս պահպանվում է բարձր մակարդակում՝ պայմանավորված հիմնականում ծառայությունների և շինարարության ոլորտներում արձանագրված բարձր աճով: Եռամսյակի ընթացքում, չնայած որոշակի նվազմանը, համեմատաբար բարձր է մնում նաև համախառն պահանջարկը, որին նպաստում է ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին պահանջարկի պահպանվող բարձր աճը: Նշվեց, որ արտաքին պահանջարկին նպաստում են կապիտալի և աշխատուժի ներհոսքի, ինչպես նաև զբոսաշրջության աճի դեռևս պահպանվող բարձր տեմպերը, իսկ ներքին պահանջարկի աճը հիմնականում պայմանավորված է մասնավոր սպառման աճի տեմպերի արագացմամբ:

Քննարկվեցին ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները, փաստվեց, որ 2023 թ. երրորդ եռամսյակում ևս շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքները հիմնականում ձևավորվել են քաղաքականության տոկոսադրույքի շուրջ: Եռամսյակի ընթացքում, ֆինանսական շուկայի բնականոն գործունեության ապահովման նկատառումով, ԿԲ-ն շարունակել է արտարժույթի գնման գործառնություններով արժույթային շուկայում ունենալ իրավիճակային մասնակցություն: Փաստվեց նաև, որ արագացող ներքին պահանջարկի պայմաններում բարձր տեմպերով աճում են սպառողական վարկերը, իսկ բանկային համակարգում պահպանվում է բարձր իրացվելիությունը և կապիտալի բարձր մակարդակը:

Խորհուրդը քննարկեց գնաճային զարգացումները, որի ընթացքում փաստվեց, որ 2023 թ. օգոստոսին, նախորդ ամսվա համեմատությամբ, գրանցվել է 0.1% գնաճ՝ պայմանավորված ոչ պարենային ապրանքների գների և ծառայությունների սակագների համապատասխանաբար՝ 0.6% և 0.4% աճով: Ամսվա ընթացքում պարենային ապրանքների գները նվազել են 0.3%-ով: Արդյունքում՝ 12-ամսյա գնաճը մնացել է գրեթե անփոփոխ և ամսվա վերջին կազմել է -0.2%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը շարունակել է նվազել՝ կազմելով 0.4%: Արձանագրվեց նաև, որ երրորդ եռամսյակի ընթացքում գնաճային սպասումները որոշակիորեն նվազել են՝ պայմանավորված արտաքին հատվածից գնանկումային ազդեցություններով, ԿԲ իրականացրած զսպող դրամավարկային քաղաքականությամբ և դրամի արժևորմամբ: Այդուհանդերձ, ծառայությունների և որոշ ապրանքների գնաճը ճշգրտվում է համեմատաբար դանդաղ տեմպերով:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ մակրոտնտեսական սցենարների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: Քաղաքականություն մշակող թիմը Խորհրդին էր ներկայացրել վերոնշյալ մակրոտնտեսական իրավիճակում առաջիկա տնտեսական զարգացման հեռանկարներից ածանցվող հնարավոր դրամավարկային ռիսկերը նկարագրող սցենարներ: Խորհրդի անդամները, քննարկելով տնտեսության զարգացման ներկայացված տարբեր սցենարները, համակարծիք էին, որ արտաքին հատվածից փոխանցվող գնանկումային ազդեցությունների և իրականացված դրամավարկային քաղաքականության արդյունքում գնաճը և գնաճային սպասումները որոշակիորեն նվազել են՝ հիմնականում չեզոքացնելով ապախարսխման ռիսկերը: Հաշվի առնելով նշված գործոնները, ինչպես նաև մի կողմից՝ համաշխարհային տնտեսության էական դանդաղման, մյուս կողմից՝ ՀՀ տնտեսության ներուժային աճի հնարավոր արագացման սցենարները՝ Խորհրդի անդամների մի մասի կարծիքով, հավանական գնանկումային ռիսկերի կառավարման տեսանկյունից առավել նպատակահարմար էր դրամավարկային պայմանների արագ ու մեծ քայլով թուլացումը: Խորհրդի անդամների մի մասի գնահատմամբ էլ, նույնիսկ ձևավորված նման ցածր գնաճային միջավայրի պարագայում, համախառն պահանջարկը դեռևս մնում է բարձր, աշխատանքի շուկայում պահպանվում է որոշակի գերտաքացած միջավայր՝ չնայած աշխատավարձերի աճի տեմպի որոշակի դանդաղմանը, իսկ ծառայությունների ոլորտում դեռևս պահպանվում է բարձր գնաճը: Ուստի, նրանց կարծիքով, ապագայի գնաճային ռիսկերն ամբողջությամբ չեզոքացված չեն, և անհրաժեշտ է շարունակել որդեգրված քաղաքականության հետևողականությունն ու դրամավարկային պայմանների փոփոխման ուղղությամբ պահպանողական վարքագիծը՝ քաղաքականության տոկոսադրույքն իջեցնելով ավելի փոքր քայլով: Արդյունքում՝ **ԿԲ Խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը նվազեցնել 0.5 տոկոսային կետով:** Խորհուրդը նաև հաստատեց իր հետևողականությունը՝ համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի հետագա կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում,

այնուհետև աստիճանաբար կավելանա և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը նաև գնահատեց, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի՝ որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամուլի հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

Տոկոսադրույքի որոշում

ԿՈՂ

050.0141 L. 12.09.23

12 սեպտեմբերի 2023 թվականի թիվ 141 L

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԱՍԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

Ո Ր Ո շ ՈՒ Մ Է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը սահմանել 9.75%:
2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 11.25%:
3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 8.25%:
4. Հավանություն տալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ մամլո հաղորդագրությանը (կցվում է):
5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

**Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ**

Մ. Գալստյան

Երևան

ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
12.09.2023

2023 թ. սեպտեմբերի 12-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը իջեցնել 0.5 տոկոսային կետով՝ սահմանելով 9.75 %:

2023 թ. օգոստոսին 12-ամսյա գնաճը մնացել է գրեթե անփոփոխ՝ ամսվա վերջին կազմելով -0.2%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը շարունակել է նվազել և օգոստոսի վերջին կազմել է 0.4%:

Համաշխարհային տնտեսական ակտիվության նվազման ռիսկերն էականորեն ավելացել են: Հայաստանի Հանրապետության հիմնական գործընկեր երկրներում 12-ամսյա գնաճը շարունակում է նվազել, սակայն կոշտ գներով աչքի ընկնող ապրանքների և ծառայությունների գները մնում են բարձր: Հետևաբար՝ գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում կշարունակեն վարել հարաբերական զսպող դրամավարկային քաղաքականություն: Ֆինանսական խիստ պայմանների և համաշխարհային տնտեսական ակտիվության դանդաղման ներքո միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում գները կշարունակեն ձևավորվել ցածր մակարդակներում: Արդյունքում՝ արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա գնանկումային ազդեցությունները կպահպանվեն:

2023 թ. երրորդ եռամսյակում Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսական ակտիվության աճի բարձր տեմպը դանդաղել է՝ դեռևս պահպանվելով բարձր մակարդակում: Տնտեսական աճին շարունակում են նպաստել շինարարության և ծառայությունների ճյուղերի բարձր աճերը: Վերջիններս կրում են տնտեսությունում պահպանվող ներքին և արտաքին բարձր պահանջարկի ազդեցությունները: Արտաքին հատվածից գնանկումային ազդեցությունների, իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության և դրամի արժևորման պայմաններում գնաճին նպաստող բարձր պահանջարկը և գնաճային սպասումները որոշակիորեն նվազել են: Այդուհանդերձ, ծառայությունների և որոշ ապրանքների գնաճը ճշգրտվում է համեմատաբար դանդաղ տեմպերով:

ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում նվազեցնել քաղաքականության տոկոսադրույքը: Խորհուրդը հետևողական է լինելու՝ համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում, այնուհետև աստիճանաբար կավելանա և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ խորհուրդը գնահատում է, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Կենտրոնական բանկի
հասարակայնության հետ կապերի
ծառայություն